

Ευθανασία και Χρήμα. Πόσο κοστίζει η ανθρώπινη ζωή;

/ Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Στοιχείο το οποίο θα μπορούσε να συντελέσει στη θεσμοθέτηση υπέρ της ευθανασίας είναι και τα οικονομικά συμφέροντα²⁶. Στο δημόσιο σύστημα υγείας τα τελευταία διαχειρίζονται τα ασφαλιστικά ταμεία, τα ταμεία

υγείας και οι κρατικοί οργανισμοί. Η νοσηλεία²⁷ στις μονάδες εντατικής θεραπείας με την ταυτόχρονη χρήση των τεχνολογικών μέσων είναι δαπανηρή διαδικασία.

Το 20% των δαπανών για την υγεία στις χώρες της Ευρώπης ξοδεύονται για τα τελικά στάδια ζωής των ασθενών. Με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής από τα μέσα περίπου του 20ου αιώνα, αυξήθηκαν και οι περιπτώσεις ατόμων που πάσχουν από χρόνιες και ανίατες ασθένειες. Ταυτόχρονα έχουν τη δυνατότητα να παραμένουν με την ιατρική βοήθεια για μεγαλύτερο διάστημα από ότι στο παρελθόν. Το γεγονός αυτό μεγαλώνει το διάστημα νοσηλείας τους χωρίς όμως την αναμονή της ίασης.

Θα μπορούσε κατόπιν αυτού η ευθανασία να αποτελέσει «λύση» ως προς τις παρεχόμενες δαπάνες σε ανθρώπους που δεν έχουν προσδόκιμο ζωής. Επίσης είναι δυνατόν να συμπεριλάβει όλες τις περιπτώσεις εκείνες που θεωρούνται οικονομικά ασύμφορες όπως σε όσους μειονεκτούν διανοητικά, σωματικά ανάπηρους και υπερήλικες. Με τον τρόπο αυτό η αποτίμηση της ζωής να στηρίζεται στη χρησιμότητα κάθε ανθρώπου όπως αυτή ορίζεται σε κάθε ιστορική περίοδο και από τους φορείς της.

Ιδιωτικά Συμφέροντα

Η εφαρμογή της ευθανασίας εκτός από τα δημόσια οικονομικά συμφέροντα αποτελεί και ιδιωτική επιχειρηματική επένδυση. Ο τερματισμός της ζωής θα ήταν δυνατόν να αποτελέσει ένα ολόκληρο πεδίο επεμβατικής εφαρμογής του θανάτου. Στο πλαίσιο της ιδιωτικής δραστηριοποίησης, το 1999 σε συνδιάσκεψη²⁸ στις Η.Π.Α., παρουσιάστηκαν τεχνολογικά μέσα που οδηγούν στην ευθανασία. Οι εταιρείες η οποίες ενδιαφέρονται για την εδραίωσή τους στον συγκεκριμένο τομέα είναι πιθανό να επιδιώκουν τη σύμπραξή τους με τους δημόσιους φορείς.

Πιο συγκεκριμένα, η δυνατότητα πώλησης μηχανημάτων, φαρμάκων ακόμα και εταιρικών συμβουλών στήριξης και εφαρμογής των υλικών που παρέχουν, μπορούν να αποφέρουν μεγαλύτερες απολαβές αν συνεργάζονται με τα δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα. Η εξασφάλιση συμβάσεων παρέχει μόνιμη πηγή κέρδους και ζήτησης. Για την πραγματοποίηση αυτού είναι απαραίτητη η κοινωνική συναίνεση υπέρ της ευθανασίας ώστε μετέπειτα το πολιτικό σύστημα να θεσμοθετήσει αυτό το οποίο ήδη ο πολίτης αποδέχεται συνειδησιακά.

Επιπροσθέτως, σε χώρες όπου η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί συχνή πρακτική, το οικονομικό κίνητρο είναι ορατό. Το 1/3 των οικονομικών πόρων²⁹ στις Η.Π.Α. δίνεται για τη φροντίδα ασθενών τελευταίου σταδίου με αποτέλεσμα οι εταιρείες

ασφάλισης να ζητούν τη μείωση του κόστους αυτών που έχουν θανατηφόρες ασθένειες.

Προς το παρόν, οι ιδιωτικοί σύλλογοι που προάγουν την ευθανασία δεν έχουν κρατική νομιμοποίηση ή έλεγχο από τους επίσημους φορείς όμως παρέχουν πληροφορίες ίσως και υποστήριξη προς τους ενδιαφερόμενους. Το ενδεχόμενο θεσμικής αναγνώρισεως ή και της σιωπηρής αποδοχής της είναι φανερό. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 1935 στην Αγγλία ιδρύθηκε εταιρεία ευθανασίας³⁰, ενώ τρία χρόνια αργότερα ανάλογη εταιρεία στις Η.Π.Α.

Σύλλογοι³¹ ευθανασίας σήμερα υπάρχουν σε πολλές χώρες. Hemlock Society στις Η.Π.Α, Right to Die Society στον Καναδά, Voluntary Euthanasia Society στην Αγγλία, New South Wales Humanists Society στην Αυστραλία, Japanese Society for Dying with Dignity στην Ιαπωνία, German Society for Human Dying στην Γερμανία, The Netherlands Association for Voluntary Euthanasia στην Ολλανδία.

Σημειώσεις

26 Αθ. Αβραμίδη, *Ευθανασία*, Αθήνα, Ακρίτας, 1995, σελ. 56-57.

27 Εμ. Παναγόπουλου, «Ευθανασία, ορισμός και ιστορική εξέλιξη, αρχές ιατρικής ηθικής-Όρκος Ιπποκράτη», στο *Το πρόβλημα της Ευθανασίας*, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου για την Ευθανασία που διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Νεάπολη Θεσσαλονίκης 17-18 Μαΐου 2002, Αθήνα, Αποστολική Διακονία, 2003, σελ. 50, σελ. 37-52.

28 Εμ. Παναγόπουλου, «Ευθανασία, ορισμός και ιστορική εξέλιξη, αρχές ιατρικής ηθικής-Όρκος Ιπποκράτη», στο *Το πρόβλημα της Ευθανασίας*, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου για την Ευθανασία που διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Νεάπολη Θεσσαλονίκης 17-18 Μαΐου 2002, Αθήνα, Αποστολική Διακονία, 2003, σελ. 43, σελ. 37-52.

29 Lawrence Hinman, "Decisions at the end of life", στο διαδικτυακό τόπο: [www. Ethicsmatters.net](http://www.Ethicsmatters.net), ημερομηνία ανάκτησης: 27/2/2014.

30 Δ. Ραζή, «Ευθανασία-Ένα κατ'έξοχήν βιοηθικό πρόβλημα», στο διαδικτυακό τόπο: <http://helios-eie.ekt.gr/EIE/bitstream/10442/13194/1/M01.014.04.pdf>, ημερομηνία ανάκτησης: 28/2/2014.

31 Εμ. Παναγόπουλου, «Ευθανασία, ορισμός και ιστορική εξέλιξη, αρχές ιατρικής ηθικής-Όρκος Ιπποκράτη», στο *Το πρόβλημα της*

Ευθανασίας, Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου για την Ευθανασία που διοργανώθηκε από την Ειδική Συνοδική Επιτροπή Βιοηθικής της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, Νεάπολη Θεσσαλονίκης 17-18 Μαΐου 2002, Αθήνα, Αποστολική Διακονία, 2003, σελ. 39, σελ. 37-52.

Παρατήρηση: η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της μελέτης «ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: ΜΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ» της ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου που κατατέθηκε ως διπλωματική εργασία στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με επιβλέποντα καθηγητή τον Νικόλαο Κόϊο.